

UDKAST

Kvælstof & Klima
J.nr. 2025 - 10917
Ref. JEDUH
Den 21. Maj 2026

Afgørelse efter miljøvurderingslovens § 10 - ændring af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen er ikke omfattet af kravet om miljøvurdering

1. Afgørelse

Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø (herefter SGAV) træffer hermed afgørelse efter miljøvurderingslovens¹ § 10 om, at den foreslåede ændring af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen² (herefter "ændringsbekendtgørelsen") ikke er omfattet af kravet om miljøvurdering. Ændringerne af bekendtgørelsen er beskrevet under punkt 3 nedenfor.

Styrelsen vurderer, at det foreliggende forslag til ændring alene omfatter mindre ændringer af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, og at forslaget derfor er omfattet af miljøvurderingslovens § 8, stk. 2 (se punkt 4 nedenfor). Styrelsen skal derfor træffe en screeningsafgørelse, hvori det vurderes, om de foreslåede ændringer kan få væsentlig indvirkning på miljøet, jf. miljøvurderingslovens § 10.

Efter en screening af ændringsforslaget med gennemgang af kriterierne i miljøvurderingslovens bilag 3, jf. § 9, vurderer styrelsen, at ændringen ikke har væsentlig indvirkning på miljøet (se punkt 5 nedenfor). Der er derfor ikke krav om miljøvurdering efter § 8, stk. 1.

2. Det retlige grundlag

Miljøvurderingsloven finder anvendelse på planer og programmer som defineret i lovens § 2, stk. 1, nr. 1., herunder ændringer til sådanne planer og programmer, jf. § 2, stk. 2.

Formålet med bestemmelsen er at sikre, at integreringen af miljøhensyn foretages i forbindelse med udarbejdelsen af planen, og dermed på et tidligt tidspunkt i processen, således at der kan tages hensyn til den miljømæssige indvirkning på et tidspunkt, hvor det fortsat er muligt at inddrage de miljømæssige aspekter i planens udformning.

¹ Lovbekendtgørelse nr. 4 af 3. januar 2023 om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM).

² Bekendtgørelse nr. 1089 af 16. oktober 2024 om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug.

Efter miljøvurderingslovens § 8, stk. 1, skal der gennemføres en miljøvurdering, når en myndighed udarbejder en plan eller et program, hvis disse tilvejebringes inden for bl.a. landbrug og fastlægger rammerne for fremtidige anlægstilladelser til de projekter, der er omfattet af bilag 1 og 2.

Hvis planen fastlægger anvendelsen af mindre områder på lokalt plan eller alene angiver mindre ændringer i sådanne planer, skal der kun gennemføres en miljøvurdering, hvis gennemførelsen af planen kan forventes at få væsentlig indvirkning på miljøet, jf. § 8, stk. 2.

En myndighed, der udarbejder eller vedtager en plan eller et program, skal snarest muligt foretage en vurdering af, om planen eller programmet kan forventes at få væsentlig indvirkning på miljøet, jf. miljøvurderingslovens § 9.

Myndigheden skal herefter træffe afgørelse om, hvorvidt planen eller programmet er omfattet af kravet om miljøvurdering, jf. miljøvurderingslovens § 10. Ved afgørelsen skal myndigheden inddrage de relevante kriterier i lovens bilag 3 og resultaterne af høringer af offentligheden, berørte myndigheder og berørte stater, jf. § 32.

3. Ændringer i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen

Ændringsbekendtgørelsen har til formål at implementere IE-ændringsdirektivet, som blev vedtaget den 24. april 2024.³ Direktivets implementeringsfrist er den 1. juli 2026, men reglerne skal tidligst have virkning i 2030.

En essentiel del af direktivet er de fælles driftsforskrifter, som skal gælde for alle IE-husdyrbrug. Disse forskrifter vil først blive udstedt af EU-Kommissionen den 1. september 2026, altså efter implementeringsfristen.

Derfor udgør ændringsbekendtgørelsen blot første led i implementeringen af direktivet og indeholder ikke de materielle krav knyttet til driftsreglerne, der har størst sandsynlighed for at have en indvirkning på miljøet. Når driftsreglerne er vedtaget, vil der blive udstedt en ny hovedbekendtgørelse og truffet en ny afgørelse om, hvorvidt der skal ske miljøvurdering efter miljøvurderingslovens § 10.

De nuværende ændringer i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen omfatter følgende:⁴

- 1) Nye og ændrede definitioner, jf. § 1, nr. 2 (§ 2, nr. 15-25)

Der indføres en række nye definitioner, mens nogle af de eksisterende tilrettes. Der indføres blandt andet hensynet til ”menneskers sundhed” for fx definitionen af den bedst tilgængelige teknologi.

³ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2024/1785 af 24. april 2024 om ændring af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2010/75/EU om industrielle emissioner (integreret forebyggelse og bekæmpelse af forurening) og Rådets direktiv 1999/31/EF om deponering af affald.

⁴ Denne afgørelse beskriver ændringerne summarisk. Ændringerne kan ses i deres helhed i udkastet til ændringsbekendtgørelse på www.hoeringsportalen.dk.

- 2) Justering af forpligtelse til at udlevere oplysninger, jf. § 1, nr. 4 (§ 59)

Den gældende § 59 ændres, så driftslederen ikke længere skal lave årlige indberetninger af oplysninger, men i stedet kun, når kommunalbestyrelsen anmoder om det.

- 3) Hensynet til ”menneskers sundhed” ved hændelser og uheld, jf. § 1, nr. 5 (§ 76 a, stk. 1, nr. 1-3)

Bekendtgørelsen stiller i dag krav om, at driftslederen skal træffe en række foranstaltninger i tilfælde af hændelser, der mærkbart eller væsentligt berører miljøet. Dette udvides nu til også at omfatte tilfælde, hvor ”menneskers sundhed” berøres.

- 4) Underretningspligt for tilsynsmyndigheden, jf. § 1, nr. 5 (§ 76 a, stk. 2-3 og § 76 b)

Der indføres en pligt for kommunalbestyrelsen til at underrette vandforsyningsselskaberne eller ministeren for grøn trepart i tilfælde af, at hændelser, uheld, forurening eller driftsherrens manglende overholdelse af sine forpligtelser påvirker drikkevandsressourcer, miljøet eller menneskers sundhed i Danmark eller i en anden medlemsstat.

- 5) Lavere tærskelværdier for IE-husdyrbrug, jf. § 1, nr. 5 (§ 76 c, stk. 1-2)

Der fastsættes nye grænser for, hvornår et husdyrbrug er omfattet af direktivet. Det er styrelsens foreløbige vurdering, at 3.000 – 3.600 husdyrbrug fremover vil blive omfattet af direktivets anvendelsesområde. Til sammenligning vurderer SGAV, at der i dag er ca. 1.700 IE-husdyrbrug i Danmark. De præcise tal er dog ikke kendte.

- 6) Generelle driftsforskrifter, jf. § 1, nr. 5 (§ 76 c, stk. 3)

Der indføres en forpligtelse for de omfattede husdyrbrug til at overholde de generelle driftsforskrifter, der senest den 1. september 2026 vil blive vedtaget af Europa-Kommissionen. Disse vil først blive implementeret i en efterfølgende ændring af reglerne, og ændringsbekendtgørelsen indfører således ikke de materielle krav, der vil følge af driftsforskrifterne. Husdyrbrugene forpligtes til at underrette kommunalbestyrelsen ved manglende overholdelse af driftsforskrifterne, jf. § 58.

- 7) Oplysning om enhver planlagt ændring, jf. § 1, nr. 5 (§ 76 c, stk. 4)

For direktivnær implementering indsættes bestemmelse med krav om, at driftslederen skal oplyse kommunalbestyrelsen om enhver planlagt ændring af anlæg, der kan få følger for miljøet. Styrelsen vurderer, at dette indholdsmæssigt svarer til husdyrbruglovens § 16 a, stk. 4.

- 8) Justering af oplysningskrav i ansøgningen, jf. § 1, nr. 5 (§ 76 d)

I forhold til gældende ret indføres et nyt krav om, at ansøger skal oplyse om belægningsgraden ved ansøgning om ny miljøgodkendelse.

9) Strafbestemmelser, jf. § 1, nr. 6-8 (§ 78, stk. 1, nr. 20-27)

Den gældende strafbestemmelse justeres i medfør af de foretagne ændringer.

10) Overgangsregler, jf. § 2

Ændringsbekendtgørelsen træder i kraft den 1. september 2026, men reglerne vil først have virkning fra 2030.

4. Miljøscreening i stedet for miljøvurdering

Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen er omfattet af miljøvurderingsloven, fordi den fastlægger rammerne for fremtidige anlægstilladelser inden for landbruget, jf. miljøvurderingslovens § 8, stk. 1, nr. 1. Derfor er ændringsbekendtgørelsen også omfattet af loven, jf. § 2, stk. 2.

Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø vurderer dog, at ændringsbekendtgørelsen ikke er omfattet af kravet om miljøvurdering, men i stedet kravet om miljøscreening. Dette skyldes, at ændringsbekendtgørelsen blot angiver mindre ændringer i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, jf. miljøvurderingslovens § 8, stk. 2, nr. 1, andet led.

Herunder har styrelsen navnlig lagt vægt på, at de generelle driftsforskrifter, der må antages at have den største indvirkning for miljøet, ikke implementeres i ændringsbekendtgørelsen. Dette vil ske senere, hvor der vil blive truffet en ny afgørelse om screening eller miljøvurdering.

Ændringen af tærskelværdierne for IE-husdyrbrug vil medføre, at flere husdyrbrug omfattes af direktivets regler. Dette medfører dog ikke i sig selv en indvirkning på miljøet. Den afgørende faktor vil her være indholdet af de generelle driftsforskrifter, som ikke er kendt før efter implementeringsfristen, og som derfor ikke er en del af ændringsbekendtgørelsen.

De øvrige ændringer har karakter af mindre justeringer af allerede gældende krav, eller nye krav, der enten forventes at have minimal praktisk betydning eller allerede følger af anden lovgivning.

På denne baggrund skal styrelsen vurdere, om ændringsbekendtgørelsen kan få eller kan forventes at få væsentlig indvirkning på miljøet (foretage en screening), jf. miljøvurderingslovens § 9.

5. Ændringerne har ikke væsentlig indvirkning på miljøet

Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø vurderer samlet, at ændringsbekendtgørelsen ikke har væsentlig indvirkning på miljøet, da ændringerne samlet set vil give anledning til ingen eller kun begrænsede

miljømæssige konsekvenser. Derfor medfører ændringerne ikke krav om miljøvurdering efter miljøvurderingslovens § 8, stk. 1, jf. § 8, stk. 2.

Styrelsen lægger vægt på, at der hovedsageligvis er tale om mindre ændringer til den eksisterende godkendelsesordning, og at disse ændringer i praksis vil have begrænset betydning. Herfor taler, at IE-ændringsdirektivets generelle driftsforskrifter først implementeres ved en senere lov- eller bekendtgørelsesændring.

Nedenfor følger en vurdering af de enkelte ændringer (se punkt 3 ovenfor) efter kriterierne i miljøvurderingslovens bilag 3.

5.1. Planernes og programmernes karakteristika

Herunder gennemgås de enkelte punkter i miljøvurderingslovens bilag 3, nr. 1, hvorefter der navnlig skal tages hensyn til følgende:

- a) *i hvilket omfang planen eller programmet kan danne grundlag for projekter og andre aktiviteter med hensyn til beliggenhed, art, størrelse og driftsbetingelser eller ved tildeling af midler,*

Der er tale om mindre ændringer til en allerede eksisterende godkendelsesordning, som kan danne grundlag for etablering og ændring af husdyrbrug. Hovedparten af ændringerne vurderes at få begrænset praktisk betydning, som ikke vil få betydning for beliggenhed, art, størrelse og driftsbetingelser for husdyrbrug.

Mest væsentligt er det, at tærskelværdierne for IE-husdyrbrug sænkes, hvorfor flere husdyrbrug i fremtiden vil blive omfattet af reglerne om IE-husdyrbrug. Disse skal overholde de generelle driftsforskrifter, som træder i kraft efter ikrafttrædelsestidspunktet for ændringsbekendtgørelsen. Driftsforskrifterne er derfor ikke en del af ændringsbekendtgørelsen, ligesom deres indhold ikke er kendt, hvorfor forøgelsen af antallet af IE-brug ikke vil få væsentlig indvirkning på miljøet ved denne bekendtgørelsesændring.

- b) *i hvilket omfang planen har indflydelse på andre planer eller programmer, herunder også planer og programmer, som indgår i et hierarki,*

Ændringsbekendtgørelsen udstedes med hjemmel i en række bestemmelser i husdyrbrugloven, herunder lovens § 75, stk. 1, der også giver mulighed for at ændre i selve loven (derogation).

Dette medfører, at tærskelværdierne i lovens § 16 a om godkendelse af IE-husdyrbrug vil blive ændret med bekendtgørelsen. Som beskrevet under punkt 5.1.a ovenfor, vil dette dog ikke have indvirkning på miljøet.

- c) *planens eller programmets relevans for integreringen af miljøhensyn specielt med henblik på at fremme bæredygtig udvikling,*

Formålet med IE-direktivet er at forebygge og begrænse forurening af luft, vand og jord fra industrien og landbruget. Dette er allerede implementeret i den gældende husdyrregulering.

Med IE-ændringsdirektivet tages endnu et skridt mod bedre miljøbeskyttelse, navnlig ved at indføre generelle driftsforskrifter for IE-husdyrbrug. Dette vil sandsynligvis forbedre miljøbeskyttelsen på EU-plan. Om driftsforskrifterne vil indebære en forbedring af den nationale beskyttelse er dog ikke sikkert, da Danmark overordnet set har strenge miljøkrav i forhold til andre medlemslande. Da indholdet af driftsforskrifterne endnu er ukendt, og da de ikke gennemføres ved ændringsbekendtgørelsen, har dette dog ikke relevans for ændringsbekendtgørelsens indvirkning på miljøet.

d) miljøproblemer af relevans for planen eller programmet

Ændringsbekendtgørelsen er en del af den samlede regulering, der skal begrænse forureningen fra husdyrbrug.

e) planens eller programmets relevans for gennemførelsen af anden miljølovgivning, der stammer fra en EU-retsakt (f.eks. planer og programmer i forbindelse med affaldshåndtering eller vandbeskyttelse).

Ændringsbekendtgørelsen implementerer de dele af IE-ændringsdirektivet, der er mulige at gennemføre inden udstedelsen af de omtalte generelle driftsforskrifter. Når direktivets endelige omfang er kendt, vil den resterende implementering ske.

Styrelsen har desuden vurderet, at ændringsbekendtgørelsen ikke har betydning for anden miljølovgivning, der stammer fra EU-retsakter.

Ændringsbekendtgørelsen ændrer ikke de materielle krav til udledning af kvælstof, fosfor, ammoniak eller andre forurenende stoffer fra husdyrbrug og ændrer heller ikke på de gældende regler om arealregulering, godkendelseskrav eller fastsættelse af vilkår efter husdyrbrugloven. Bekendtgørelsen indebærer således ikke en ændring af det gældende beskyttelsesniveau for natur, miljø og vand.

Særligt for regler om vandbeskyttelse vurderer styrelsen også af disse grunde, at ændringsbekendtgørelsen ikke medfører risiko for forringelse af overflade- eller grundvand, eller hindrer opfyldelsen af de fastsatte miljømål i vandområdeplanerne 2021-2027 samt tilhørende indsatsplaner. Styrelsen vurderer på den baggrund, at ændringsbekendtgørelsen er forenelig med bekendtgørelse om indsatsprogrammer for vandområdedistrikters § 8.

5.2. Kendetegn ved indvirkningen og det område, der kan blive berørt

Herunder gennemgås de enkelte punkter i miljøvurderingslovens bilag 3, nr. 2, hvorefter der navnlig skal tages hensyn til følgende:

a) indvirkningens sandsynlighed, varighed, hyppighed og reversibilitet

De foreslåede ændringer vurderes ikke at have betydning for indvirkningens sandsynlighed, varighed, hyppighed og reversabilitet. Her lægges vægt på, at de foreslåede ændringer ikke i væsentlig grad ændrer forholdene for godkendelse af husdyrbrug i forhold til situationen i dag.

Undtagelsen hertil er sænkelsen af tærskelværdierne for IE-husdyrbrug. Som det fremgår af punkt 5.1.a ovenfor, har dette dog ikke indvirkning på miljøet.

b) indvirkningens kumulative karakter

Styrelsen vurderer, at de foreslåede ændringer ikke vil have indvirkning på miljøet med hensyn til indvirkningens kumulative karakter, da de hovedsageligvis omhandler mindre justeringer af en allerede eksisterende ordning.

Undtagelsen hertil er sænkelsen af tærskelværdierne for IE-husdyrbrug. Som det fremgår af punkt 5.1.a ovenfor, har dette dog ikke indvirkning på miljøet.

c) indvirkningens grænseoverskridende karakter

Ændringsbekendtgørelsen indfører en pligt for tilsynsmyndighederne til at underrette ministeren for grøn trepart i tilfælde af forurening, hændelser og uheld samt manglende overholdelse af direktivets krav, der kan have grænseoverskridende konsekvenser for drikkevandet, miljøet og menneskers sundhed. Ministeren skal herefter underrette den kompetente myndighed i den berørte medlemsstat.

Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø har forhørt sig hos grænsekommunerne om hyppigheden af sådanne tilfælde. Ifølge kommunerne sker dette meget sjældent. Hertil kommer, at det må antages at være almindelig praksis, at underrette den berørte medlemsstat i tilfælde af grænseoverskridende forurening. Af disse grunde vurderer styrelsen, at ændringsbekendtgørelsen ikke vil have indvirkning på miljøet med hensyn til indvirkningens grænseoverskridende karakter.

d) faren for menneskers sundhed og miljøet (f.eks. på grund af ulykker)

Som det er beskrevet under punkt 3.3 ovenfor, indføres hensynet til menneskers sundhed i de gældende bestemmelser om hændelser og uheld. Driftslederen forpligtes således til at handle ikke blot ved hændelser og uheld, der berører miljøet, men nu også ved hændelser og uheld, der berører menneskers sundhed.

Der findes allerede gældende danske regler, der regulerer menneskers sundhed i disse tilfælde, fx i arbejdsmiljølovgivningen og regler om smittebeskyttelse ift. MRSA og fugleinfluenza. Styrelsen vurderer derfor, at ændringen vil have begrænset selvstændig betydning.

e) indvirkningens størrelsesorden og rumlige udstrækning (det geografiske område og størrelsen af den befolkning, som kan blive berørt)

Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen er allerede i dag gældende i hele Danmark, og ændringsbekendtgørelsen udvider således ikke dette område.

Den befolkningsgruppe, som kan blive berørt, udvides som følge af, at der fremover vil være flere IE-husdyrbrug, end der er i dag. Dette har dog ikke indvirkning på miljøet, se punkt 5.1.a.

- f) *værdien og sårbarheden af det område, som kan blive berørt som følge af:*
- *særlige karakteristiske naturtræk eller kulturarv*
 - *overskridelse af miljøkvalitetsnormer eller -grænseværdier*
 - *intensiv arealudnyttelse*

De foreslåede ændringer vurderes ikke at have betydning for særligt karakteristiske naturtræk, kulturarv, eller ved at overskride miljøkvalitetsnormer eller -grænseværdier, eller for intensiv arealudnyttelse, da ændringerne ikke ændrer ved den grundlæggende godkendelsesordning i husdyrreguleringen.

- g) *indvirkningen på områder eller landskaber, som har en anerkendt beskyttelsesstatus på nationalt plan, fællesskabsplan eller internationalt plan.*

De foreslåede ændringer vurderes ikke at have væsentlig indvirkning på områder eller landskaber, som har en anerkendt beskyttelsesstatus på nationalt plan, fællesskabsplan eller internationalt plan, da ændringsbekendtgørelsen ikke ændrer ved regler, der beskytter disse områder eller landskaber.

6. Høring

I henhold til miljøvurderingslovens § 32 skal den myndighed, der er ansvarlig for tilvejebringelsen af planen, høre berørte myndigheder, berørte stater og offentligheden.

Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø har i perioden fra den 13. til 20. februar 2026 sendt udkast til screeningsafgørelse i høring hos de relevante berørte myndigheder, jf. miljøvurderingslovens § 32, stk. 3, nr. 1.

Styrelsen har vurderet, at de berørte myndigheder i denne sammenhæng er Erhvervsministeriet, Styrelsen for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri, Indenrigs- og Sundhedsministeriet, Miljø- og Ligestillingsministeriet, Miljøstyrelsen, Fødevareministeriet, Sundhedsstyrelsen og Arbejdstilsynet.

Miljøstyrelsen har ved høringssvar af 20. februar 2026 bemærket, at udkastet til screeningsafgørelse ikke indeholdt en vurdering af relevansen for dansk miljøplanlægning. Dette fremgår nu af afgørelsens punkt 5.1.e.

I perioden fra den 21. maj 2026 til den 18. maj 2026 har styrelsen sendt udkastet i offentlig høring, jf. miljøvurderingslovens § 32, stk. 3, nr. 3, ved offentliggørelse på Høringsportalen.dk.

[beskrivelse af indkomne høringssvar og eventuelle ændringer]

7. Klage- og søgsmålsvejledning

I henhold til miljøvurderingslovens § 48, stk. 1, kan afgørelser efter miljøvurderingsloven påklages efter de klageregler, der er fastsat i den lovgivning, som planen er udarbejdet i henhold til. Forslaget til ændring af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen er udarbejdet i henhold til husdyrbrugloven.

Afgørelsen kan derfor påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet skal indgives skriftligt til Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø ved anvendelse af digital selvbetjening, jf. dog § 21, stk. 2-4, i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet. Endvidere skal efterfølgende kommunikation om klagesagen ske ved anvendelse af digital selvbetjening. Klage anses for indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden. Du klager via klageportalen, som du finder via borger.dk eller virk.dk.

Klagefristen er 4 uger fra afgørelsens offentliggørelse på Høringsportalen, det vil sige den [...].

Det bemærkes, at Miljø- og Fødevareklagenævnets praksis med hensyn til klagefrister er restriktiv. En klage, der er indgivet efter udløbet af klagefristen, vil normalt blive afvist, også selv om der er tale om en meget kort overskridelse.

Klageberettiget er enhver med retlig interesse i sagens udfald. Klageberettiget er endvidere landsdækkende foreninger og organisationer, der som formål har beskyttelsen af natur og miljø eller varetagelsen af væsentlige brugerinteresser inden for arealanvendelsen og har vedtægter eller love, som dokumenterer dens formål, og som repræsenterer mindst 100 medlemmer, jf. miljøvurderingslovens § 50.

Klage er forbundet med klagegebyr. Privatpersoner skal betale et gebyr på kr. 900, mens virksomheder, organisationer og offentlige myndigheder skal betale et gebyr på kr. 1.800.

Indgives en klage ikke ved anvendelse af digital selvbetjening, vil Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø sende klagen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som tager stilling til, om sagen undtagelsesvis vil blive fremmet.

Klage er som udgangspunkt ikke forbundet med opsættende virkning, men Miljø- og Fødevareklagenævnet kan træffe afgørelse herom, jf. § 53 i miljøvurderingsloven.

Søgsmål til prøvelse af afgørelsen skal være anlagt inden 6 måneder efter, at afgørelsen er offentliggjort, jf. miljøvurderingslovens § 54, stk. 1.